

ΘΕΑΤΡΟ - ΑΘΗΝΑ -

Μαροέλ Πανιόλ

Γράφει ο

Α. ΜΟΣΧΟΒΑΚΗΣ

«ΤΟ ΠΑΖ»

28.12.76

Ο Πανιόλ που είναι πιο γνωστός στην Ελλάδα είναι ο ποιητικός ήθογράφος του «Μάριου» και της «Φαννύ» (1929—1931), που με αγάπη είχε ανεβάσει στο θέατρο της πλατείας Καρύτη ο άξεχαστος Κώστας Μουσούρης.

ΑΛΛΑ υπάρχει κι' ο άλλος Πανιόλ, ο δριμύς σαρκαστής των «Εμπόρων της δόξας», της «Ιζάζ» και του «Τοπάζ» (1926—1928), όταν ξεκινούσε στο θέατρο διοχετεύοντας τη νεανική του εξέγερση κατά των κερδοσκοπών του πολέμου και της πολιτικής στα τρία αυτά αστραφεστά, καυτερά σε σάτιρα έργα.

(Όπως υπάρχει κι' ο Πανιόλ του κινηματογράφου (1931—1940) που, αντλώντας από την πηγαία του λαϊκότητα, που είχε πάρει καθώς ανατράφηκε ανάμεσα στη φτωχολογιά του μεγάλου λιμανιού της Μασσαλίας και τους χωρικούς της γενέτειράς του Προδηγκίας, έφερε μια δροσιά στην 7η τέχνη, σε μια εποχή που την ασφυκτιούσε ο έσπετισμός, αλλά και κατέληξε στη συνδιαλλαγή μ' εκείνους που κονταρομαχούσε νέος και στον ακαδημαϊκό θώκο).

ΤΟΝ ΠΑΝΙΟΛ τον νεανικό, τον μαστιγωτή της κοινωνικής σαπίλας, ελπίζαμε πως θα δρούμε στην παράσταση του θιάσου Κώστα Καρρά. Και θα μπορούσε να ξανασηκωθεί μαθητικός και καταλυτικός μέσα από μια τολμηρή, ανανεωτική σκηνοθεσία, που ν' αναζητήσει το αφθαρτο περιεχόμενο μέσα από τη φθαρτή φόρμα. Αντί γι' αυτό, δρήκαμε ένα Πανιόλ φρεσκορισμένο με το συμβατικό μοντερινισμό μιάς μουσικής επένδυσης. «Εμποροι της δόξας» του, οί διασκευαστές του, ντύσανε με «τζάζ» τον «Τοπάζ» του, μια

γλυκερή, χλιαρή κι' άχρωμη απομίμηση κολλυγουντιανής μουσικής, που διακόπτεται έδώ κι' εκεί το κείμενο, όταν πάν να πάρη μια υπόσταση.

ΕΡΜΑΦΡΟΔΙΤΗ παράσταση, που δεν είναι ούτε πρόζα ούτε μιούζικαλ. Γιατί θέβαια δεν γίνεται μιούζικαλ ένα έργο μόνο με την προσθήκη 2 ή 3 «λύρικες» και μιάς μουσικής συνοδείας που εισβάλλουν όρμητικά κι' αναπάντεχα, παιγμένα σε «πλαιόμπάκ», από έκκωφαντικά μεγάφωνα προμάζοντας ως και τους ήθοποιούς, σε τρόπο που να μην προλαβαίνουν να συντονίσουν με τα λόγια (των μεγαφώνων) τις κινήσεις των χειλιών τους. Όσο για την πρόζα, όταν αφήνεται ελεύθερη, διάζονται να τη σπρώξουν στα λογοδιανοϊκά καλούπια της ελληνικής «καλοκαιρινής» κωμωδίας. (Αλλά η πρόζα του Πανιόλ δεν είναι αεροκοπάνισμα).

ΚΙ' ΩΣΤΟΣΟ ο θιάσος περιλαμβάνει ήθοποιούς που θα μπορούσαν να συμβάλουν σε κάτι εξαιρετό. Σημειώνουμε ειδικά τον Γιάννη Σαββαΐδη, τον Κώστα Καρρά, την Τόνια Καζιάνη που μπόρεσαν, μέσα σ' αυτή την άνευθυνη επιπολαιότητα, να δώσουν κάποια οντότητα στους ρόλους τους. Η σκηνοθεσία είναι του φώτη Λαζαρίδη, η μουσική του Νίκου Δανίκα και τα σκηνικά (άξιοπρόσεκτα) του Νίκου Πετρόπουλου.

Α. ΜΟΣΧΟΒΑΚΗΣ